

הבדלים בעמדות עבודה-מחויבות לארגון, שחיקה ועמדות סטיגמטיות-

בקרב עובדים סוציאליים בארגוני רווחה טוטאליים וקהילתיים

המטפלים בנכי נפש

מאת: ענת וולפנפלד

בהדרכת: ד"ר ענת פרוינד

עבודת גמר המוגשת כמילוי חלק מהדרישות

לקבלת התואר "מוסמך אוניברסיטה"

אוניברסיטת חיפה

הפקולטה ללמודי רווחה ובריאות

החוג לבריאות נפש קהילתית

נובמבר, 2008

הבדלים בעמדות עבודה-מחויבות לארגון, שחיקה ועמדות סטיגמטיות- בקרב עובדים סוציאליים בארגוני רווחה טוטאליים וקהילתיים המטפלים בנכי נפש

ענת וולפנפלד

תקציר

שינוי במגמת הטיפול בנכי נפש בשנים האחרונות, העביר את מיקוד הטיפול מבית החולים לשיקום ושילוב בקהילה. מטרת המחקר הינה להתחקות אחר עמדות העבודה: מחויבות לארגון, שחיקה, עמדות סטיגמטיות, של העובדים הסוציאליים בשני ארגונים של טיפול פסיכיאטרי בישראל: מוסד טוטאלי- בי"ח פסיכיאטרי ובקהילה. עוד בחן המחקר האם קיימים הבדלים בין העובדים הסוציאליים על פי השתייכותם הארגונית.

העבודה כוללת סקירה תיאורטית של מגמת השינוי בתחום בריאות הנפש בישראל שנת 2000, ומתמקדת בשני סוגי ארגונים עיקריים שעולים בעקבות ההכרה בצורך לשיפור איכות חייהם של נכי הנפש. לשם כך נסקרו שני הארגונים המטפלים בנכי נפש- ארגונים טוטאליים שהינם בתי חולים פסיכיאטרים וארגונים קהילתיים. בתוך כך נבחנו עמדות ומשתני התפקיד בקרב העובדים הסוציאליים. עמדות העבודה כוללות את המושגים: מחויבות לארגון, שחיקה, ועמדות סטיגמטיות. משתנים אילו הוגדרו והוסברו באמצעות תיאוריות שונות ומחקרים קודמים. כן נסקרה השפעת הארגון (טוטאלי וקהילתי) על עמדות עובדים סוציאליים כלפי נכי נפש.

השערות המחקר נכתבו בהתבסס על הסקירה הספרותית וממצאיה. על פי ההשערות עובדים סוציאליים בקהילה יהיו בעלי עמדות חיוביות יותר כלפי נכי הנפש מאשר עובדים סוציאליים בבתי חולים פסיכיאטרים, וכן העובדים הסוציאליים בקהילה יהיו שחוקים יותר ביחס לעמיתיהם בבתי החולים. בנוסף, שוער כי המסגרת הארגונית תשפיע על המחויבות לארגון ועל רמת השחיקה והקשר בניהם. ולבסוף, שוער כי עובדים סוציאליים משכילים יותר יהיו בעלי עמדות חיוביות יותר כלפי הנפש.

אוכלוסיית המחקר כללה 144 עובדים סוציאליים מהם 68 עובדים בקהילה ו-76 בבתי חולים פסיכיאטרים.

כלי המחקר אשר שימשו לאיסוף הנתונים הם: שאלון למדידת מחויבות לארגון, שאלון למדידת שחיקה בעבודה, שאלון עמדות לעובדים סוציאליים שעובדים עם נכי נפש בבתי החולים ובקהילה, ושאלון פרטים דמוגרפים.

ניתוח הממצאים מראה כי בהשוואה במשתני העמדות : מחויבות לארגון, שחיקה, עמדות סטגמטיות בשני סוגי הארגונים המטפלים בנכי נפש, נמצאו ממצאים דומים.

בהתאם להשערות המחקר נמצא כי העובדים הסוציאליים הקהילתיים נטו ותמכו בשילוב האנשים עם נכות פסיכיאטרית יותר מעמיתיהם העובדים בבתי החולים. תוצאות המחקר נידונו על רקע מחקרים קרובים בתחום, שאף בהם לא נמצאו הבדלים במשתני עמדות העבודה, בהשוואה בין שני סוגי הארגונים (קהילתי וטוטאלי). חשיבות המחקר היא בכך שלא הוכח כי קיים קשר בין משתנים ארגוניים לעמדות העבודה : מחויבות לארגון, שחיקה, ועמדות סטגמטיות, של עובדים סוציאליים העובדים עם נכי נפש, בשני סוגי הארגונים, כפי הנראה משתנים אחרים הם אילו אשר משפיעים על העובדים הסוציאליים העובדים עם נכי הנפש ולא סוג הארגון.

על כן ממליץ המחקר לפנות ולחקור השפעתם של משתנים פרופסיונאליים על עמדות העבודה, ושימוש בשאלון לבדיקת עמדות סמויות (חבויות) כלפי נכי הנפש- מבחן IAT להלן Implicit Association Test.

**Differences in Work Attitudes - Organizational
Commitment, Burnout and Stigmatic Attitudes among
Social Workers in Total and Community Based Welfare
Organizations Caring for the Emotional Disabled**

Anat Wolfenfeld

THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT OF THE
REQUIREMENTS FOR THE MASTER DEGREE

University of Haifa

Faculty of Social Welfare and Health Sciences

Dept. of Community Mental Health

November, 2008

Differences in Work Attitudes - Organizational Commitment, Burnout and Stigmatic Attitudes among Social Workers in Total and Community Based Welfare Organizations Caring for the Emotional Disabled

Anat wolfenfeld

ABSTRACT

A changing trend regarding treatment of the emotionally disabled in recent years has transferred the focus of treatment from hospitals to rehabilitation and integration in the community. The aim of the present research is to delve into work attitudes: commitment to the organization, burnout, and stigmatic attitudes of social workers, within two psychiatric treatment organizations in Israel: one total organization, a psychiatric hospital, and one within the community. The research also examines if there are differences between social workers based on their organizational belonging. The paper includes a theoretical survey of changing trends in the fields of emotional health in the 21st century, and focuses on two main types of organizations, which arise as a result of recognition of the need to improve the quality of life of the emotionally disabled. To this end, two organizations treating the emotionally disabled were surveyed - total organizations, i.e., psychiatric hospitals, and community organizations. Examination was made of attitudes and job related variables among social workers in these organizations. Work attitudes included the following concepts: commitment to the organization, burnout and stigmatic attitudes. These variables were defined and explained using various theories and previous research. Furthermore, the impact of the type of organization (total or community) over social workers' attitudes towards the emotionally disabled, was examined

The research hypotheses were formulated based on the literature review and its findings. According to the hypotheses, social workers in a community setting will have more positive attitudes towards the emotionally disabled than social workers in psychiatric hospitals. Social workers in a community setting will suffer more burnout than their peers working in hospitals. Furthermore, it was hypothesized that the organizational framework will impact commitment to the organization and level of burnout, and the correlation between them. Finally, it was hypothesized that more highly educated social workers will have more positive attitudes towards the emotionally disabled.

The research population included 144 social workers, 68 of which worked in community settings and 76 of which worked in psychiatric hospitals.

The research instruments used to gather data were: a questionnaire measuring organizational commitment; a questionnaire measuring burnout at work; an attitude questionnaire for social workers working with the emotionally disabled in hospitals and within the community; and a demographic detail questionnaire.

Analysis of the findings shows that when comparing attitude related variables: commitment to the organization, burnout, and stigmatic attitudes between the two organizations, similar results were found.

In accordance with the research hypothesis, it was found that social workers in a community setting tended to support integration of the emotionally disabled in society more than their peers working in hospitals. The research results were discussed based on similar research in the field, which also found no differences in work attitudes, when comparing between the two types of organizations (community based and total). The importance of the present research is that no correlation was proven between organizational variables and work attitudes: organizational commitment, burnout, and

stigmatic attitudes of social workers working with the emotionally disabled, in both types of settings. Apparently it is other variables which affect social workers working with the emotionally disabled, and not type of organization.

Therefore, the recommendation is to investigate the impact of professional variables over work attitudes and to use a questionnaire for examining implicit attitudes towards the emotionally disabled, i.e., and Implicit Association Test.